

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы
Чыты авыл жирлеге башкарма комитеты

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы
Чыты авыл жирлеге башкарма комитеты
КАРАРЫ

27 декабрь, 2024 ел

№ 15

Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Чыты авыл
жирлегендә жирләү һәм жирләү
эше турында

«Күмү һәм күмү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнар, «Улгәннәрне күмү буенча хезмәтләр күрсәтугә гражданнарның хокуклары гарантияләре турында» 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Россия Федерациясе Президенты Указы, «Жирләү һәм күмү эше турында» Федераль законны гамәлгә ашыру чарапары турында» 2007 елның 18 маенданагы 196 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каары, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл жирлеге уставы нигезендә Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл жирлеге башкарма комитеты каарар бирә:

1. Түбәндәгеләрне расларга:
  - Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл жирлегендә жирләү һәм күмү эше турында нигезләмә (1 нче күшымта);
    - жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләр (2 нче күшымта).
2. Элеге каарарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматы рәсми порталында (www.pravo.tatarstan.ru) һәм Питрәч муниципаль районы рәсми сайтында (www.pestreci.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).
3. Элеге каарарның үтәлешен тикшереп торуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Питрәч муниципаль районы
Чыты авыл жирлеге башлыгы

С.Ә.Фәйзрахманов

Күшымта № 1

Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Чыты авыл
җирлөгө башкарма комитеты
каарына

27 декабрь, 2024 ел № 15

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл жирлегендә
җирләү һәм җирләү эше турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл жирлегендә (алга таба - Нигезләмә) күмү һәм күмү эше турындагы нигезләмә “Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль законнар (алга таба - 8-ФЗ номерлы Федераль закон), “Улгән җирләрне күмү һәм күмү эше турында” 1996 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнар, Россия Федерациясе Президентының “Улгән кешеләрне күмү хокукларының гарантияләре турында” 1996 елның 29 июнендейге 1001 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Күмү һәм күмү эше турында» Федераль законны гамәлгә ашыру чаралары хакында» 2007 елның 18 маенданы 196 номерлы каары, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл жирлөгө уставы нигезендә Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл жирлөгө территорииясендә күмү эшен һәм күмүне оештыру тәртибен жайга сала (алга таба - Жирлек).

1.2. Элеге Нигезләмә максатларында түбәндәгә төшенчәләр кулланыла:

якын туганнар - турыдан-туры югары һәм түбән линия буенча туганнар (ата-аналар һәм балалар, бабай, би һәм оныклар), шулай ук туганнан туган һәм туганнан булмаган (аталары яисә аналары уртак булган)aby - энеләр һәм апа-сеңелләр, уллыкка алынганнар, уллыкка алучылар;

дини зират – бер конфессиягә караган үлгәннәрне яки һәлак булганнарны (алга таба – үлгәннәрне) тиешле дини йолаларны үтәп җирләү өчен билгеләнгән зират (җәмәгать зираты участогы);

җәмәгать зиратының хәрби кишәрлөгө - үлгән хәрбиләрне һәм гражданнарны, аларга тиңләштерелгән категорияләрне күмү өчен хәрби җирләү йоласын үтәп билгеләнгән җәмәгать зираты кишәрлөгө;

җирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлөгө - җирләү мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан җирләү вакытында дәүләт гарантияләрен тәэмим итү максатларында түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләр исемлөгө;

күмү зонасы-зиратының һәм (яисә) крематорийның күмү гамәлгә ашырыла торган функциональ-территориаль зонасы;

катафаль ташулар-катафаль транспорт белән үлгәннәрнең калдыкларын яисә көлен, җирләү продукциясен һәм күмүдә катнашучыларны ташу;

зират-ұлгәннәрнең калдықларын һәм көлен күмү өчен билгеләнгән жирләү билгеләнешендәге объект;

ирекле күмүләр өчен ябық зират-яңа күмү урыннары булдыру өчен территория тулысынча файдаланылған зират;

зират чоры – күмелгән гәүдәнең минеральләшүе төгәлләнә торган һәм туганнар каберенә түбәндәгечә базга күмү рөхсәт ителә торган вакыт;

колумбарий – көлне яки көл салынған савытларны күмү өчен билгеләнгән бина, аның бер өлешие яки корылмасы;

кремация-ұлгән кешенең калдықларын, биологик материалларны яңғынга тапшыру;

жирләү урыны-жирләү билгеләнешендәге объект пространствосының ұлгәннәрнең калдықларын яисә көлен күмү өчен билгеләнгән өлеши;

жирләү урыны-жирләү билгеләнешендәге объект пространствосының этика, санитария һәм экология таләпләре нигезендә махсус оештырылған, ұлгәннәрнең калдықларын, көл һәм көл салынған савытларны күмү буенча йола гамәлләрен башкару өчен билгеләнгән өлеши;

минеральләштерү – жирләнгән жисемнең аерым химик элементларга һәм гади химик күшүлмаларга таркалу процессы;

кабер – жирдә, зиратта, колумбарийдан башка башка ритуаль корылмада күмү өчен участокта урнашкан һәм ұлгән кешенең мәетен табутта яки аннан башка яки көл салынған савытларда күмү өчен билгеләнгән урын;

кабер коймасы-кабер участогы периметры буенча урнаштырыла торган киртәләп торучы сзыыклы корылма;

кабер корылмасы-мемориаль мәгълүматны үз эченә алған, ұлгәннәрнең истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән һәм күмү урынында урнаштырыла торган архитектура-скульптура корылмасы (кабер ташы);

жәмәгать зираты - ұлгәннәрне жирләү урыннары аларның ихтыярын исәпкә алып яки жирләү мәсьәләләре буенча махсуслаштырылған хезмәт каары буенча каралған зират;

жирләү өчен билгеләнгән объект-шәһәр төзелеше яки архитектура комплексы, яки халықка ритуаль хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән объект, территория яки участок (зират, крематорий, колумбарий h. b.);

Ялғызак жирләү урыны-жирләү билгеләнешендәге объект территориясендәге бер ұлгән кешене, шул исәптән шәхесе Эчке эшләр органнары тарафынан билгеләнмәгән кешене жирләү өчен бирелә торган участок;

жирләү – Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә жиргә, утка яки суга тапшыру юлы белән, әхлакый таләпләргә каршы килми торган гореф-гадәтләр һәм традицияләр нигезендә ұлгән кешенең гәүдәсен, сөякләрен, көлен жирләү буенча йола гамәлләре;

жирләү-ұлгән кешене элек ұлгән туганнарын жирләү башкарылған билгеләнгән тәртиптә бирелгән жирләү урынында жирләү;

туганнар-туганлыкта торучы барлық башка затлар, янын туганнарыннан тыш;

тугандаш жирләү урыны-жирләү билгеләнешендәге объект территориясендәге ұлгән кешенең туганы(һәм) элегрәк жирләнгән кишәрлек;

санитар-яклау зонасы-киңлекке Россия Федерациясендегі норматив хокукий әкілары белəн билгелəнə торған зират həm (яисə) крематорий həm торак (селитең) яки сənəгать төзелеше арасындағы функциональ-территориаль зона;

жирлəү эші мəсъəлəлəре буенча махsusлаштырылған хезмəт-жирле үзидарə органы тарафыннан түлəүсез күмү буенча гарантиялəнгəн хезмəтлəр исемлеген күрсəтүче оешма;

жирлəү турында танықлык-жирлəү турында белешмəлəр həm жирлəү урыны өчен жəваплы зат булған həm аның жирлəү урыныннан алға таба файдалану хокуқын раслый торған документ;

экстремумация-улгəн кешенең гəүдəсен, калдықларын күмү урыныннан суд-медицина яки криминалистик экспертиза өчен яки яңадан күмү өчен чыгару.

2. Жирлəүне гамəлгə ашыру гарантиялəре

2.1. Иренə (хатынына), яқын туганнарына, башка туганнарына, вафат булған кешенең законлы вəкиленə яисə вафат булған кешене жирлəү бурычын үз өстенə алған башка затка жирлəү буенча түбəндəге хезмəтлəр исемлеген түлəүсез нигездə күрсəтү гарантиялəнə:

- 1) жирлəү өчен кирəкле документларны рəсмилəштерү;
- 2) табутны həm күмү өчен кирəкле башка əйберлəрне бирү həm кiterү;
- 3) үлгəн кешенең гəүдəсен (калдықларын) зиратка (крематорийга)ташу;
- 4) күмү (кремация, аннан соң кəл салынган урна бирү).

2.2. Ире (хатыны), яқын туганнары, башка туганнары йə вафат булған кешенең законлы вəкиле булмаганды яисə алар тарафыннан жирлəү мəмкинлəгə булмаганда, жирлəүне башкару бурычын үз өстенə алған башка затлар булмаганда, шулай ук үлгəннəрнең шəхесе билгелəнмəгəн очракта, жирлəү буенча хезмəт күрсəтүлəр үз өченə ала:

- 1) жирлəү өчен кирəкле документларны рəсмилəштерү;
- 2) тəнне киендерү;
- 3) табутны бирү;
- 4) үлгəн кешене зиратка (крематорийга)алып бару;
- 5) күмү.

Үлгəн кешене өндə, урамда яисə башка урында жирлəү Эчке эшлəр органнары тарафыннан аның шəхесе ачыкланғаннан соң, əгəр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, үлем сəбəбе ачыкланғаннан соң өч тəүлек өчендə жирлəү мəсъəлəлəре буенча махsusлаштырылған хезмəт тарафыннан гамəлгə ашырыла.

Шəхесе Россия Федерациясе законнарында билгелəнгəн срокларда Эчке эшлəр органнары тарафыннан билгелəнмəгəн үлгəннəрне жирлəү күрсəтелгəн органнарның ризалығы белəн жирлəү мəсъəлəлəре буенча махsusлаштырылған хезмəт тарафыннан мондый очрактар өчен билгелəнгəн жəмəгать зиратлары кишəрлеклəрендə жирлəү юлы белəн гамəлгə ашырыла.

2.3. Əгəр жирлəү үлгəн кешене жирлəү бурычын үз өстенə алған затлар акчалары исəбennən башкарылса, күрсəтелгəн затларга жирлəү өчен гарантиялəнгəн жирлəү хезмəтлəре исемлегенең күрсəтелə торған хезмəтлəр бəясенə тигез

куләмдә социаль пособие түләнә.

2.4. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәтләрнең бәясе, Россия Федерациясе Пенсия һәм социаль иминият фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге, Татарстан Республикасы Тарифлар буенча Дәүләт комитеты белән килештереп, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

2.5. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлегенең сыйфаты әлеге каарның 2 нче күшымтасында расланган Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләргә туры килергә тиеш.

3. Жирлек территориясендә жирләү эшен оештыру

3.1. Жирлектә жирләү эшен оештыру Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районының белки авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – вәкаләтле орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2. Жирлек территориясендә туләүсез күмү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген жирләү мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт (алга таба – махсуслаштырылган хезмәт) курсәтә.

3.3. Вәкаләтле орган һәм махсуслаштырылган хезмәт үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе законнарына, Татарстан Республикасы законнарына, вәкаләтле органның муниципаль хокукий актларына һәм жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге башка норматив хокукий актларга таянып эш итә.

3.4. Жирлек территориясендә махсуслаштырылган хезмәтнең эшчәнлеген оештыру әлеге Нигезләмә һәм жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге башка норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.5. Жирләү эшен финанс белән тәэмин итү Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, шулай ук Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районының норматив хокукий актлары нигезендә жирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

3.6. Файдаланыла торган мәлкәткә ия булу, андан файдалану һәм аның белән эш итү

жирләү һәм жирләү эшен оештыру өлкәсендә, Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районының норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек территориясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләрне һәм күмү урыннарын карап тотуны оештыру өлкәсендә вәкаләтләр

4.1. Жирлек территориясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләрне оештыру һәм жирләү урыннарын карап тоту өлкәсендә вәкаләтле орган вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) жирлек территориясендә жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә бердәм муниципаль сәясэтне гамәлгә ашыру;

2) жирлек территориясендә Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районны муниципаль хокукий актлары таләпләренең үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру.

3) махсуслаштырылган хезмәт тарафынан түләүсез нигездә күмү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген күрсәтүне, шул исәптән күмү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләрнең үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

4) жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә финанс, бюджет, инвестиция, бәя, тариф сәясәте һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районның республика башкарма хакимият органнары һәм жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлек;

5) жирләү һәм жирләү эше мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актларны үз компетенциясе чикләрендә эшләү һәм кабул иту;

6) жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген күрсәту кысаларында эшләр башкаруга юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның махсуслаштырылган хезмәт белән төзелгән контрактларның (шартнамәләрнең) үтәлешен тикшереп тору;

7) жирлек территориясендәге жәмәгать зиратлары территориясендә башкарылган барлык күмүләрне исәпкә алуны алыш бару, шул исәптән күмүләрне теркәү китабын алыш бару юлы белән (19 нчы форма);

8) жәмәгать зиратларында күмү зоналарын билгеләү һәм күмү (өстәмә күмү) өчен урыннар бирү;

9) үлгән кешене жирләү өчен зиратлар территорияләрендә түләүсез бирелә торган жир кишәрлеге күләмен билгеләү;

10) жирлек территориясендә жәмәгать зиратларын ачу һәм ябу турында каарлар кабул иту;

11) яңа зиратлар төзү, гамәлдәге жәмәгать зиратларын киңәйтү, күчерү, ябу чарапларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

12) зиратлардан һәм максатчан билгеләнеш буенча жирләү билгеләнешендәге башка объектлардан файдалануны тикшереп тору;

13) жирләү билгеләнешендәге объектларны саклауны оештыру;

14) жирлек территориясендә жирләү эшен оештыру торышына еллык мониторинг үткәрү;

15) жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге мәсьәләләр буенча гражданнарга консультация бирү һәм килүчеләрне кабул итуне алыш бару;

16) гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

4.2. Махсуслаштырылган хезмәт жирләү хезмәтләренең гарантияләнгән исемлеген түләүсез нигездә күрсәтә.

5. Күмү урыннары

5.1. Жирләү урыннары булып этика, санитария һәм экология таләпләренә туры китереп бирелгән жир кишәрлекләре һәм аларда үлгәннәрнең гәүдәләрен (калдыкларын) күмү өчен зиратлар, үлгәннәрнең көле салынган савытлар, шулай ук

Улгэннэрне күмү өчен билгеләнгән башка биналар һәм корылмалар тора.

5.2. Жирләу урыннарын булдыру турыйндағы карап гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

5.3. Төзелә торган, шулай ук гамәлдәге күмү урыннары сүтelerгә тиеш түгел һәм дайми су басу, шуышу куркынычы булганда, жир тетрәуләрдән һәм башка табигый бәла-казалардан соң, хәрби жирләуләрдән тыш, вәкаләтле орган карапы белән генә күчерелергә мөмкин.

5.4. Жирлек территориясендәгә жәмәгать зиратлары ачык, ирекле күмү өчен ябық, ябық булырга мөмкин.

5.5. Жәмәгать зиратлары территориясендәгә жирләу урыннары:

- 1) Ялгызаклар;
- 2) тугандаш;
- 3) дин тотучылар;
- 4) мактаулы;
- 5) хәрбиләр.

5.6. Жирлекнең жәмәгать зиратлары территориясендә хәрбиләрне күмү (хәрби кишәрлекләр), мактаулы жирләуләр һәм бер диндә үлгэннэрне күмү (дини кишәрлекләр) өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар), шулай ук колумбариyllар карала.

Зиратның хәрби кишәрлекләрендә жирләу өчен үлгән кешенең 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында курсателгән гражданнар категориясенә каравын раслаучы документлар тапшырыла.

5.7. Күмү зонасы кварталларга һәм участокларга бүленә.

5.8. Үлгән кешенең гәүдәсе белән табутны күмү өчен каберләр төзегендә кабер тирәнлеген жирле шартларга (грунт характеристына һәм грунт сularының тору дәрәжәсенә) карап билгеләргә кирәк. Шул ук вакытта кабер озынлыгы ким булмаска тиеш

2 метр, киңлеге – 1 метр, тирәнлеге – 1,5 метрдан да ким түгел. Барлық очракларда да кабер төбенең өслеге грунт сularы торышы дәрәжәсенән 0,5 метрга югарырак булырга тиеш.

5.9. Жирләу урыннары жәмәгать зиратының билгеләнгән планировкасына туры китереп бирелә. Күмү урыннары арасындағы өзеклекләрнең киңлеге 0,5 метрдан ким була алмый.

5.10. Койма урнаштырганда, аның үлчәмнәре күмү өчен бүләп бирелгән участокның норматив үлчәмнәренә туры килергә тиеш. Киртәнең биеклеге 1,5 метрдан артмаска тиеш. Кабер өстенә куелган корылмаларның биеклеге 2,5 метрдан артмаска тиеш.

5.11. Зиратның билгеләнгән планировкасын бозып, шул исәптән күмү урыннары арасында, юл кырыйларында һәм санитар-яклау зонасы чикләрендә күмү урыннарын урнаштыру рөхсәт ителми.

6. Ялгызак күмүләр

6.1. Бер кеше күмү урынын вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

6.2. Жирлек территориясендә бер кеше күмү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлегенең тәкъдим ителә торган күләме 1,2 м x 2,2 м тәшкил итә.

6.3. Ялғызак жирләү өчен урын бирү турындагы гариза вафат булган кешенең ире (хатыны), якын туганнары, башка туганнары яисә законлы вәкилләре тарафыннан, ә андыйлар булмаганды вафат булган кешене жирләү бурычын үз өстенә алган башка затлар (алга таба – мөрәжәгать итуче) тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә тапшырыла (1 форма).

6.4. Бер кеше күмү өчен урын бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итученең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) берүзе күмү өчен урын бирү турындагы гариза белән мөрәжәгать итученең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итученең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

4) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә

(чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ.

6) шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вакытларда билгеләнмәгән үлгән кешене жирләүгә Эчке эшләр органнарының ризалыгын раслый торган документ.

7) мөрәжәгать итученең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

6.5. Бер кеше күмү өчен урын бирудән баш тарту өчен нигез булып:

1) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

2) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

3) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат болу, бу аларның чынбарлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра.

6.6. Ялғызак күмү өчен урын бирудән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, Ялғызак күмү өчен урын бирудән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

6.7. Бер кеше күмү өчен урын бирудән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

мөрәжәгать итүче белән бергә күмү урынының жир кишәрлеген бүләп бирү максатларында зиратны тикшерә;

Ялғызак жирләү өчен урын бирү турында каарны рәсмиләштерә;

күмү урынын теркәүне күмүләрне теркәү кенәгәсендә гамәлгә ашыра.

6.8. Ялғызак күмү өчен урын бирү турындагы яисә Ялғызак күмү өчен урын бирудән баш тарту турындагы каар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

6.9. Ялғызак күмү өчен урын бирү яисә Ялғызак күмү өчен урын бирудән баш

тарту турындағы карап мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазьдәге документ рәвешенде (7, 13 формалар) бирелә.

7. Тугандаш күмүләр

7.1. Кардәшләрне күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

7.2. Туганнарны күмү урыннары ир белән хатынны, янын туганнарны һәм башка туганнарны күмү мөмкинлеген исәпкә алып бирелә.

7.3. Жирлек территориясендә туганнарны күмү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлекенең тәкъдим ителә торган күләме 2,5 м x 2,2 м тәшкил итә.

7.4. Тугандаш жирләү өчен урын бирү турындағы гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә тапшырыла (2 форма).

7.5. Туганнарны күмү өчен урын бирү турындағы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) туганнарча жирләү өчен урын бирү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

4) кремация турында белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ.

6) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртугә ризалык.

7.6. Гаризаны карау, тугандаш күмү өчен урын бирү турында яисә тугандаш күмү өчен урын бирүдән баш тарту турында карап кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында (8, 14 формалар) билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

8. Мактаулы жирләүләр

8.1. Жәмәгать жирлекләре территориясендә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Татарстан Республикасының Питрәч районы алдында аерым казанышлары булган үлгәннәрне жирләү өчен мактаулы жирләү өчен участоклар (зоналар) төзелергә мөмкин.

8.2. Мактаулы жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

8.3. Мактаулы жирләү урыннарында түбәндәге категория гражданнарны жирләү гамәлгә ашырыла:

1) Советлар Союзы һәм Россия Федерациясе Геройлары;

2) Социалистик Хәzmәт Геройлары;

- 3) Россия Федерациясе Хезмәт Геройлары;
- 4) I, II һәм III дәрәҗә Дан орденнары белән бүләкләнүчеләр, Дан орденының тулы кавалерлары;
- 5) I, II һәм III дәрәҗә Хезмәт Даны орденнары белән бүләкләнүчеләр, Хезмәт Даны орденының тулы кавалерлары;
- 6) Бөек Ватан сугышы ветераннары, махсус хәрби операциядә катнашучылар;
- 7) Татарстан Республикасы Питрәч районының Мактаулы гражданнары;
- 8) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районаны үсешенә өлеш керткән предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар житәкчеләре.

8.4. Жирлек территориясендә мактаулы жирләү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлекенең күләме 2,5 м x 2,5 м тәшкил итә.

8.5. Мактаулы жирләү өчен урын бири турындагы гариза мәрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә (2 форма).

8.6. Мактаулы жирләү урыны бири турындагы гаризага түбәндәгे документлар күшүп бирелә::

1) мәрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) мактаулы жирләү өчен урын бири турында гариза белән мәрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мәрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән) мәрәжәгать иткән очракта, мәрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) вафат булучының Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Татарстан Республикасы Питрәч районаны алдындагы казанышларын раслый торган документлар (хезмәт кенәгәләренең (булган очракта) яисә хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслый торган башка документларның күчермәләре, таныклыклар һәм бүләкләрнең төп нөсхәләре) (;

4) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

5) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә

(чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

6) мәрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

8.7. Гаризаны карау, мактаулы жирләү өчен урын бири турында яисә мактаулы жирләү өчен урын бирудән баш тарту турында карап кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында (8, 14 формалар) билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

9. Хәрби күмүләр

9.1. Жирлекнең жәмәгать зиратлары территориясендә хәрбиләрне күму өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар) (хәрби кишәрлекләр) каралырга мөмкин.

9.2. Хәрби жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

9.3. 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясындагы 1 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән үлгәннәрне хәрби участокларда жирләү үлгән кешенең ихтыяр белдерүен йә иренен, якын туганнарының яисә башка туганнарының теләген исәпкә алыш рөхсәт ителә.

9.4. Жирлек территориясендә хәрбиләр күмү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлекенең күләме 2,5 м x 2,5 м тәшкил итә.

9.5. Хәрби жирләү өчен урын бирү турында гариза мөрәжәгать итуче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә (2 форма).

9.6. Хәрби жирләү өчен урын бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итученең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) хәрби жирләү урыны бирү турында гариза белән мөрәжәгать итученең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итученең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) улем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

4) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә

(чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

5) вафат булучының жәмәгать зиратының хәрби кишәрлекендә базга күмелергә мөмкин затлар категориясенә керүен раслаучы документлар.

6) мөрәжәгать итученең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

9.7. Гаризаны карау, мактаулы жирләү өчен урын бирү турында яисә мактаулы жирләү өчен урын бирудән баш тарту турында Карап кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

10. Туганы жирләнгән жиргә күмү (Подзахоронение)

10.1. Булган кабергә күмү буш урын булганда санитария нормаларын үтәп башкарыла. Күмгәндә табутлар арасындагы ара (табут белән урна арасында, урна белән урна арасында) вертикаль һәм горизонталь буенча 0,5 м дан ким булмаска тиеш, һәм ул жир катламы белән тутырыла. Табутларның өске катламыннан алыш жир өслегенә кадәр жир катламының калынлыгы 1 метрдан да ким булмаска тиеш.

10.2. Жирләү бары тик минеральләшу чоры узгач кына башкарыла, әмма соңғы жирләү вакытыннан 15 елдан да иртәрәк түгел.

Кремациядән соң көл салынган урнаны күмү соңғы күмү вакытыннан узган вакытка бәйсез рәвештә башкарыла.

10.3. Жирлек территориясендәге зиратларда туганнары, мактаулы, хәрбиләрне жирләү урынында күмәргә рөхсәт бирү түләүсез нигездә башкарыла.

10.4. Өстәмә жирләүгә рөхсәт бирү турында гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә (3

форма).

10.5. Өстәмә күмүгә рөхсәт бирү турындағы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) күмү турында таныклык (күмү турында таныклык булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәү кенәгәсендә исеменә теркәлгән зат турында белешмәләрнең булуын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

3) жирләүгә рөхсәт бирү турындағы гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсе күшүп) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

4) улем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ;

6) кремация турындағы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә

(чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

7) үлгән кешенең күмү урыны исеменә теркәлгән зат белән (яисә тиешле жирләү урынында күмелгән зат белән) туганлык бәйләнешен раслаучы документлар йә үлгән кешене күмүгә аның язма ризалыгын раслаучы документлар;

8) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртугә ризалык.

Жирләү урыны исеменә теркәлгән зат үлгән очракта,

өстәмә жирләүгә рөхсәт бирү турындағы гаризага шулай ук:

1) вафат булган кеше исеменә рәсмиләштерелгән жирләү турында таныклык (жирләү турында таныклык булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәү кенәгәсендә исеменә теркәлгән зат турында белешмәләрнең булуын билгели);

2) жирләү урыны исеменә теркәлгән затның үлү турында таныклыгы күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән);

3) кремация турындағы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән).

10.6. Жирләүгә рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) кирәклө жирләү урынында әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән ялгыз жирләү күләменнән чыгып, табут белән күмү өчен буш урын булмау;

2) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

3) гаризаны карау өчен кирәклө документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

4) тапшырылған документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, бу аларның чынлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра;

5) минеральләшү чоры тәмамланмаган, тузан салынган урнаны кабергә күмүдән тыш (табутны табутка күмгәндә);

6) үлгән кешене күмүгә рөхсәт бирү турында гариза бирелгән очракта (үлгән кеше исеменә рәсмиләштерелгән жирләү турында таныклык булмаганда) күмүләрне

теркәү кенәгәсендә үлгән кеше исеменә күмү урынын теркәү түрүнде белешмәләрнең булмавы.

10.7. Гаризаны карау, жирләү өчен урын бирү түрүнде яисә жирләү өчен урын бирудән баш тарту түрүнде карап кабул итү вәкаләтле орган тарафыннан әлеге Нигезләмәнен 6.5-6.9 пунктларында (9, 15 формалар) билгеләнгән тәртиптә кабул ителә.

11. Үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алга таба күмү өчен казып алу

11.1. Күмелгән кешенең калдыкларын яңадан базга күмү өчен экспумацияләү санитария нормалары һәм кагыйдәләре таләпләрен исәпкә алыш башкарыла.

11.2. Жирлек территориясендә урнашкан зиратта жирләнгән үлгән кешенең мәетен (көлен) алуга рөхсәт бирү түләүсез нигездә башкарыла.

11.3. Вафат булган кешенең жәсәден (көлен) алуга рөхсәт бирү түрүнде гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә (4 форма).

11.4. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуга рөхсәт бирү түрүндагы гаризага түбәндәгे документлар күшүп бирелә:

1) күмү түрүнде таныклык (күмү түрүнде таныклык булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәү кенәгәсендә исеменә теркәлгән зат түрүнде белешмәләрнең булуын билгели);

2) мөрәжәгать итученең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

3) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алга таба күмү өчен алу түрүндагы гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать итсә;:

4) үлем түрүнде таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ;

6) кремация түрүндагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән);

7) мәрхүмнең алынган калдыкларын (көлен) яңадан күмү урыны булуын раслый торган документ;

8) тиешле базга күмелгән вафат булган кеше белән туганлык бәйләнешен раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныктанган күчермәләре;

9) мөрәжәгать итученең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

11.5. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуга рөхсәт бирудән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

2) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълумат булу, бу аларның чынлыгына объектив рәвештә инануны

кыенлаштыра;

3) жирләуләрне теркәү кенәгәсендә вафат булган кешенең исеменә жирләү урынын теркәү турында белешмәләрнең булмавы (жирләү турында таныклык булмаганда).

11.6. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирудән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирудән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

11.7. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирудән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт рәсмиләштерә;

кумүләрне теркәү кенәгәсендә янадан күмү турында тиешле язманы кертә (бер үк вакытта үлгән кешенең калдықлары (көле) алынган жирләү урынында күмү турындагы язманы гамәлдән чыгара).

үлгән кешенең калдықларын (көлен) чыгару буенча чараптар оештыра.

11.8. Үлгән кешенең калдықларын (көлен) алуға рөхсәт бирудән баш тарту турында яисә үлгән кешенең калдықларын (көлен) алуға рөхсәт бирудән баш тарту турында карап вәкаләтле орган тарафыннан мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

11.9. Үлгән кешенең калдықларын (көлен) алуға рөхсәт бирудән баш тарту турында яисә үлгән кешенең калдықларын (көлен) алуға рөхсәт бирудән баш тарту турында карап мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазьдәге документ рәвешендә (10,16 формалар) бирелә.

11.10. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) чыгару эшләре санитария кагыйдәләрен үтәп башкарлырга тиеш.

Үлгән кешенең калдықларын (туфрагын) чыгару эшләре тәмамлангач, ике нөсхәдә үлгән кешенең калдықларын (туфрагын) чыгару турында акт төзелә, анда үлгән кешенең калдықларын (туфрагын) чыгару буенча эшләрнең башлану һәм тәмамлану урыны, датасы һәм вакыты, күмү урыны теркәлгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булган очракта) күрсәтелә.

Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алу турындагы актның беренче нөсхәсе Вәкаләтле органда саклана, актның икенче нөсхәсе күмү урыны теркәлгән затка кул куеп тапшырыла.

11.11. Күмү урынында бер генә үлгән кешенең калдықлары (көле) күмелгән очракта, күмү турында таныклык алына.

12. Күмү урыннарын теркәү (янадан теркәү)

12.1. Жирлек территориясендәге жәмәгать зираты территориясендә ясалган һәр жирләү вәкаләтле орган тарафыннан жирләуләрне теркәү кенәгәсендә теркәлә.

12.2. Жирләү урынын янадан теркәү жирләү урыны теркәлгән зат вафат булган очракта вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм мөрәжәгать итү характеристында була.

Күмү урыннарын янадан теркәү өчен түләү алымый.

12.3. Жирләү урынын янадан теркәү турында гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә (5 форма).

12.4. Жирләү урынын яңадан теркәү түрүндагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелө:

1) күмү турында таныклык (максуслаштырылган хезмәт тарафыннан күмү турында таныклык булмаган очракта, күмү урынын теркәгән зат турында күмүләрне теркәү кенәгәсендә белешмәләрнең булуын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

3) жирләү урынын яңадан теркәү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

4) күмү урынын исеменә яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган затның шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

5) күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, шулай ук күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат вәкиленең шәхесен таныклый торган документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

6) жирләү урынын исеменә теркәлгән затның үлү турында таныклыгы яисә аның нотариаль таныкланган күчермәсе (жирләү урынын теркәлгән зат үлгән очракта);

7) жирләү урынын исеменә теркәлгән затның күму урынын яңадан теркәлгән зат белән йә тиешле жирләү урынында күмелгән зат белән туганлык бәйләнешен раслаучы документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре.

12.5. Күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълумат булу, бу аларның чынлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра;

3) күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат гариза биргән очракта (күмү турында таныклык булмаганда) күмү урынын теркәү кенәгәсендә вафат булган кеше исеменә теркәү турында белешмәләрнең булмавы.

12.6. Күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, күмү урынын яңадан теркәүдән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

12.7. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта вәкаләтле орган:

жирләү урынын яңадан теркәү турында каарны рәсмиләштерә;

кумүләрне теркәү кенәгәсендә тиешле язма кертә.

12.8. Жирләү урынын яңадан теркәү түрүндагы яисә жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту турында каар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

12.9. Жирләү урынын яңадан теркәү турында яисә жирләү урынын яңадан

теркәүдән баш тарту турында карар мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазьдәге документ рәвешендей (11, 17 формалар) бирелә.

12.10. Жирләү урыны исеменә яңадан теркәлгән затка вәкаләтле орган тарафыннан жирләү турында таныклык бирелә.

13. Жирләү турында таныклыклар рәсмиләштерү

13.1. Күмү көнендә вәкаләтле орган тарафыннан тиешле күмү турында таныклык төзелә һәм бирелә (20 нче форма).

13.2. Күмүләр турында таныклыкларны, шул исәптән әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче башкарылганнарын да, рәсмиләштерү вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә гамәлгә ашырыла.

13.3. Жирләү турында таныклыкта:

территориясендә күмү урыны булдырылган жәмәгать зираты исеме;

зиратның урнашу урыны (адресы);

жирләү төре (ялғыз, кардәшлек, дин, мактаулы, хәрби);

күмү күләме;

күмү урыны зиратта (квартал номеры һәм күмү участогы);

жирләү урыны теркәлгән затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңғысы – булган очракта).

13.4. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә тапшырыла.

13.5. Жирләү турында таныклык рәсмиләштерү турындагы гаризага түбәндәгे документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) тиешле базда күмелгән вафат булучыга карата үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

4) үлгән кешегә карата кремация турында белешмә күчермәсе, тиешле жирләү урынында күмелгән көл салынган урна (чагыштыру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

5) тиешле базга күмелгән вафат булган кеше белән туганлык бәйләнешен раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре.

Күмүләрне теркәү кенәгәсендә исеменә күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләр булганда, бу затка күмү турында таныклык әлеге пунктның 3-5 пунктчаларында күрсәтелгән документларны тапшырмычча тутырыла.

13.6. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгэн яисә дөрес булмаган мәгълүмат болу, бу аларның чынлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра;

3) элек кирәкле жирләү урынына күмү турында таныклыкны башка затка бириү;

4) күмүләрне теркәү кенәгәсендә башкарылган күмү турында белешмәләрнең булмавы.

13.7. Күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

13.8. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүне һәм бириүне гамәлгә ашыра.

13.9. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштеру яисә жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турындагы карап вәкаләтле орган тарафыннан мәрәжәгать итүче мәрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

13.10. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштеру яисә жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турындагы карап мәрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазьдәге документ рәвешенде бирелә.

14. Зиратларны карап тоту һәм бару кагыйдәләре

14.1. Жәмәгать зиратларын карап тоту «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә хужалык итүче субъектлар (юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр) белән конкурс процедуралары нигезендә контрактлар (шартнамәләр) төзү юлы белән вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Жәмәгать зиратларын карап тоту буенча подряд эшләренә агымдагы ремонт, жирләү билгеләнешендәге объектларны капиталь ремонтлау, жирләү бюджет акчалары хисабыннан башкарылган очракта дәүләт саклавындагы каберлекләрне һәм кабер ташларын карап тоту, зират территориясен жыештыру һәм чүп-чарны чыгару керә.

14.2. Жирләү өчен жаваплы гражданнар күмү урыннары территорияләрен чиста һәм тәртиптә тотарга, билгеләнгән урыннарга чүп-чар жыярга, күмү участокларында тере киртәләрнә һәм чәчәк утыртмаларын карап торырга, кабер ёстенә куелган корылмаларны (каймаларны) вакытында ремонтларга, кабер калкулыкларын төзәтергә, кабер ташларын һәм каймаларны урнаштырырга, яңадан эшләргә һәм төшерергә бурычлы.

14.3. Жирлек территориясендә урнашкан зиратларда бердәм эш режимы билгеләнә (нигезләмәгә 2 нче күшүмтә).

Үлгәннәрне жирләү тәүлекнәң якты вакытында башкарыла.

14.5. Жәмәгать зиратлары территориясендә килүчеләр тынлык һәм тәртип сакларга тиеш.

14.6. Жәмәгать зиратлары территориясендә килүчеләргә тыела:

1) кабер ташларына, күмү урыннарына яисә жирләу билгеләнешендәге объектларга сәяси, идеологик, раса, милли яки дини нәфрәт, яисә дошманлык мотивлары буенча йә нинди дә булса социаль төркемгә карата нәфрәт яки дошманлык мотивлары буенча тиешле эчтәлекле язмалар яисә рәсемнәр ясарга;

2) жәмәгать зираты территорииясен чүпләргә;

3) ағачларны һәм қуакларны кисәргә;

4) этләрне йөртергә, йорт хайваннарын көтәргә, кошлар тотарга;

5) учаклар кабызырыгра;

6) ком, балчык чыгарырыгра, чирәм кисәргә;

7) яшел утыртмаларны сыңдырырыгра;

8) спиртлы әчемлекләр әчәргә һәм исерек хәлдә;

9) туфракны казырыгра, төзелеш һәм башка материаллар запасларын қалдырырыгра;

10) бу максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда чүп-чар, демонтаж ителгән иске кабер корылмалары (кабер ташлары), коймалар җыярга;

11) үз белдеген белән кабер казырыгра һәм жирләргә;

12) зират ябылғаннан соң аның территориясендә булырга.

14.7. Зиратларга массакүләм йөрү белән бәйле бәйрәмнәр вакытында вәкаләтле орган тарафыннан махсус эш һәм зиратларга бару режимнары көртөлөргә мөмкин.

15. Бәхәсләрне хәл итү тәртибе

Әлеге Нигезләмәне гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә барлыкка килә торган бәхәсләр судтан тыш һәм суд тәртибендә хәл ителә.

16. Жирләу һәм жирләу эше өлкәсендәге законнары бозган өчен җаваплылык

Жирләу һәм жирләу эше өлкәсендә гамәлдәге законнар нигезләмәләрен бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

Күшүмтә № 1
Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Чыты авыл
жирлеге башкарма комитеты
каары белән расланган
Нигезләмәгә
27 декабря 2024 года № 15

_____ муниципаль районы _____ авыл жирлегендә жирләү хезмәтләре
курсәтү максатларында файдаланыла торган документларның формалары

1 нче форма

(жирләү һәм жирләү эшле өлкәсендә жирле үзидарәнен вәкаләтле органы исеме)

(мерәҗәгать итученең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган
очракта), яшәү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны, эчке
эшләр бүлеге хезмәткәренен вазыйфасы)

(шәхесне таныклы торган документның реквизитлары)

(гариза биричеле тарафыннан бирелгән очракта, мерәҗәгать итүче вәкиленен
вәкаләтләрен раслый торган документның реквизитлары)

Ялгыз жирләү өчен урын бирү туринда белешмә

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта)
(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта)

жирләү өчен урын һәм жирләү туринда таныклык бирүегезне сорыйм
Үлгән кешенең соңғы теркәлгән яшәү *урныны :

Түбәндәге документлар тапшырам:

- 1) мөрәҗәгать итученең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе
(тишерү өчен төп нөхчәсе белән);
- 2) мөрәҗәгать итүче вәкиле вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр
 ялгыз жирләү өчен урын бирү туринда гариза белән мөрәҗәгать итүче
вәкиле, шулай ук мөрәҗәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы

□□ Эчке эшләр органнары тарафыннан законнарда билгеләнгән срокларда шәхесләре билгеләнмәгән үлгәннәргә
карата әлеге юл тутырлый.

документның күчермәсе , мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;(тикшерү өчен төп нөсхәсе белән)

- 3) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (тикшерү өчен төп нөсхәсе белән);
- 4) кремация турында белешмә күчермәсе - мәетнең көле салынган урна белән күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән
- 5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ.
- 6) шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда билгеләнмәгән вафат булганны күмүгә эчке эшләр органнарының ризалыгын раслый торган документ.
- 7) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

(гариза бирүче имзасы)

(дата)

2 форма

(жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә жирле үзидарәнен вәкаләтле органы исеме)

мөрәҗәгать итученең (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), яшәү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны

(шәхесне таныклай торган документтың реквизитлары)

(гариза биричे вәкиле тарафыннан бирелгән очракта, мөрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документтың реквизитлары)

Туганлық (мактаулы, хәрби) жирләү өчен урын бирү турында
ГАРИЗА(кирәклесен ассызыкларга)

(фамилиясе, исеме,
атасының исеме (соңғысы - булган очракта)

(фамилиясе,
исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта)

(зиратның исеме,
аның урнашкан урыны (адресы)

зиратында

жирләү өчен урын һәм жирләү турында таныклық бирүегезне сорыйм
Үлгән кешенең соңғы теркәлү (яшәү урыны) урыны: _____

Түбәндәге документлар тапшырам:

- 1) мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы документтың күчермәсе (тишерү өчен төп нөсхәсе белән);
- 2) мөрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр туганлы жирләү өчен урын бирү турындагы гариза белән мөрәҗәгать итүче вәкиле мөрәҗәгать итүчегә мөрәҗәгать итсә, шулай ук мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы документтың күчермәсе (тишерү өчен төп нөсхәсе белән);
- 3) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (тишерү өчен төп нөсхәсе белән);
- 4) кремация турында белешмә күчермәсе - мәетнең көлен урна белән күмгәндә (тишерү өчен төп нөсхәсе белән);
- 5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың туу фактын дәүләт теркәвенә

алу фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгэн документ (туганлык жирлөнүе өчен);

- 6) мәрхүмнең Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, муниципаль берәмлек алдындағы казанышларын раслаучы документлар (хезмәт кенәгәләренең (булган очракта) яисә хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслаучы башка документларның күчермәләре, таныклыклар һәм бүләкләрнең төп нөсхәләре)(мактаулы жирләү)
- 7) үлгән кешенең жәмәгать зиратының хәрби участогында (хәрби күмү өчен) жирләнергә мөмкин затлар категориясенә каравын раслый торган документлар;
- 8) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

(гариза биругче имzasы)

(дата)

3 нче форма

(жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә жирле үзидарәнен вәкаләтле органы исеме)

(мерәҗәгать итүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (сонгысы - булган очракта), яшәү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны

(шәхесне таныклый торган документтың реквизитлары)

(гариза биричे вәкиле тарафыннан бирелгән очракта, мерәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документтың реквизитлары)

Жирләүгә рәхсәт бирү турында белешмә

Үлгән кешене күмүне рәхсәт итүегезне сорыйм _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (сонгысы - булган очракта))

ялғыз (туганлық, мактаулы, хәрби) күмү урынында (кирәклесен ассызыкларга)
(зиратның исеме,

аның урнашкан урыны (адресы)

(каберлек урыны (адресы) зиратның исеме

сектор номеры _____ рәте номеры, күмү урыны номеры _____.

Үлгән кешенең соңы теркәлү (яшәү урыны) урыны: _____

Түбәндәге документлар тапшырам:

- 1) жирләү турында таныклык (жирләү турында таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган жирләү урыны теркәлгән зат турында белешмәләрне жирләү кенәгәсендә булуын билгели);
- 2) мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклый торган документ күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 3) мөрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр жирләүгә рәхсәт бирү турындағы гариза белән мөрәҗәгать итүче вәкиле мөрәҗәгать итсә, шулай ук мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклый торган документтың күчермәсе (дөреслек күшүмтасы белән чагыштыру өчен);
- 4) үлем турындағы таныклыкның күчермәсен (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ;
- 6) кремация турында белешмә күчермәсе - көлле урнаны күмгәндә

- (чынын теркәп, төргөк өчен);
7) үлгән кешенең исеменә күмү урыны теркәлгән зат белән туганлык
- бәйләнешен раслый торган документлар (яисә тиешле жирләнгән урында күмелгән килеш), йә аның әлеге урында үлгән кешене күмүгә язма ризалыгы;
- 8) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълуматларын эшкәртүгә ризалык.

Чираттагы документлар исеменә күмү урыны теркәлгән затның үлеме очрагында теркәлә:

- 9) үлгән кеше исеменә рәсмиләштерелгән күмү турында таныклык (куму турында таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләрне күмүнә теркәү кенәгәсендә булуын билгели);
- 10) күмү урыны теркәлгән затның үлеме турында таныклык күчермәсен (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән)
- 11) кремация турында белешмә күчермәсе - мәетнен көлен урна белән күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән).

(гариза бирүче имzasы)

(дата)

4 нче форма

(жирләү һәм жирләү эше вәкәсендә жирле үзидарәнен вәкаләтле органы исеме)

(мерәҗәгать итученен фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), яшәү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны

(шәхесне таныклый торган документның реквизитлары)

(Гариза бируге вәкиле тарафыннан бирелгән очракта, мөрәҗәгать итүче вәкиленен вәкаләтләрен раслый торган документның реквизитлары)

Үлгән кешене калдыкларын (көлне) алуга рөхсәт бирү турында белешмә

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

-----зиратның исеме, урнашу
урныны (адресы) зиратта жирләнгән
(зиратның исеме, урнашу урныны (адресы))

секторның _____ рәте номеры, күмү урыны номеры _____.
_____.

Түбәндәге документларны беркетәм:

- 1) жирләү турында таныклык (жирләү турында таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган жирләү урныны теркәлгән зат турында белешмәләрне жирләү кенәгесендә булуын билгели);
- 2) мөрәҗәгать итученең шәхесен таныклый торган документ күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 3) мөрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алу турындагы гариза белән алга таба яңдан күмү өчен мөрәҗәгать итүче вәкиле мөрәҗәгать итученең вәкиле мөрәҗәгать итсә, шулай ук мөрәҗәгать итученең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән) мөрәҗәгать итсә;
- 4) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ;
- 6) кремация турында белешмә күчермәсе - мәетнең көле салынганды белән күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән)

-);
- 7) мәрхүмнен казып алған калдыкларын (көлөн) күчереп күмү өчен урын булуын раслый торган документ;
  - 8) тиешле урында күмелгэн вафат булучы белән тугандаш мөнәсәбәтләрне раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре;
  - 9) мөрәжәгать итүченен шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

(гариза бирүче имзасы)

(дата)

(жирлэү һэм жирлэү эшэ өлкөсөндө жирле үзидарәнен вәкаләтле органы исеме)

мерәҗәгать итученен (фамилиясе, исеме, атасының исеме (сонгысы - булган очракта),
яшәү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны

(шәхесне таныклый торган документның реквизитлары)

(гариза биручे вәкиле тарафыннан бирелгән очракта, мерәҗәгать итүче вәкиленен
вәкаләтләрен раслый торган документның реквизитлары)

Күмү урынын яңадан теркәү турында ГАРИЗА

Ялгыз (туганлық, мактаулы, хәрби) күмүне (кирәклесен ассызыклауны) теркәүне
сорыйм, урнашкан _____

(каберлек урнашкан зиратның исеме, зиратның урнашкан урыны (адресы))

секторның _____ номеры, берничә _____ рәте номеры, күмү урыны
номеры _____ номеры _____

(мерәҗәгать итүче күмү урынын яңадан теркәүне сорый торган затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (сонгысы - булган очракта))

сәбәбен

курсатергә _____

Түбәндәге документларны беркетәм:

- 1) күмү турында таныклык (махсуслаштырылган хезмәтне күмү турында таныклык булмаган очракта, исеменә күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләрне күмү кенәгәсендә булуын билгели);
- 2) мөрәҗәгать итүченен шәхесен таныклый торган документ күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 3) мөрәҗәгать итүче вәкиленен вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр күмү урынын яңадан теркәү турындагы гариза белән мөрәҗәгать итүче вәкиле мөрәҗәгать итүчегә мөрәҗәгать итсә, шулай ук мөрәҗәгать итүченен шәхесен раслаучы документның күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән чагыштыру өчен);
- 4) күмү урынын яңадан теркәүне гамәлгә ашыра торган затның шәхесен раслаучы документның күчермәсе (нигез күшымтасы белән);

- 5) күмү урынын яңадан теркәүне гамәлгә ашыра торган зат вәкиленең
- вәкаләтләрен раслый торган документ, шулай ук исеменә күмү урынын яңадан теркәү башкарыла торган зат вәкиленең шәхесен таныклый торган документ күчermәсе (чынбарлыгын чагыштыру өчен күшүп);
- 6) күмү урыны теркәлгән затның үлеме турында таныклык яисә аның нотариаль таныкланган күчermәсе (исеменә күмү урыны теркәлгән затның вафат булуы очрагында);
- 7) күмү урыны теркәлгән затның исеменә теркәлгән затның туганлык
- бәйләнешен раслый торган документлар исеменә күмү урыны теркәлә йә тиешле жирләнү урыны теркәлә торган зат белән яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчermәләре.

(гариза биручे имзасы)

(дата)

6 нчы форма

(жирлэү һәм жирлэү эше өлкәсендә жирле үзидаренең вәкаләтле органы исеме)

мерәҗәгать итученең (фамилиясе, исеме, атасының исеме (сонгысы - булган очракта), яшәү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны

(шәхесне таныклый торган документтың реквизитлары)

(гариза бируге вәкиле тарафыннан бирелгән очракта, мерәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документтың реквизитлары)

Күмү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында ГАРИЗА

Элек төзелгән ялгыз (туганлық, мактаулы, хәрби) күмүгә (кирәклесенә басым ясау) таныклык рәсмиләштерүен сорыйм

(каберлек урнашкан зиратның исеме, зиратның урнашкан урыны (адресы))

секторның _____ рәте номеры, урыны _____ номеры.

Бу урында түбәндәгे кешеләр жирләнгән:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

(кумелгәннәрнен фамилиясе, исеме, атасының исеме (сонгысы - булган очракта) күрсәтелә, аларны күмү датасы, туганлык дәрәжәсе)

Түбәндәгे документлар тапшырам:

- 1) мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы документтың күчермәсе (тикшерү өчен төп нөсхәсе белән);
- 2) мөрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр
- күмү турында таныклыкны рәсмиләштерү турындагы гариза белән мөрәҗәгать итүче вәкиле мөрәҗәгать итсә, шулай ук мөрәҗәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документтың күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 3) тиешле урында күмелгән үлгән кешегә карата вафат булу турында таныклык күчермәсен (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 4) үлгән кешегә карата кремация турында белешмә күчермәсе, аның көле тиешле урында күмелгән урна (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 5) тиешле урында күмелгән үлгән кеше белән тугандаш мөнәсәбәтләрне раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре.

(гариза бируге имzasы)

(дата)

«___» 20_ел

№_____

Ялгыз күмү өчен урын бирү турсында
КАРАР

1. Зиратта ялгыз күмү өчен урын бирергэ

(зираттың исеме, урнашы урыны (адресы))

секторның _____ номеры, берничә _____ рәтте номеры, күмү урыны номеры

—.

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (сөнгөсі - булған очракта))

2. Күмү башкарлыгынан көннән алтып 10 эш көненнән дә соңга калмыйча күмү турсында танықлык бирергэ _____

(күмү турсында танықлык бирелгэн заттың фамилиясе, исеме, атасының исеме (сөнгөсі - булған очракта))

Нигез: башкарма комитетка гариза _____
(муниципаль берәмлек исеме)

Теркәлу номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

Белешмә: вафат булғанны фактта күмү булмаган очракта, мөрәжәгать итүчегә биргән көннән соң бер ай узгач
карап (мөрәжәгать итүче вәкиленә) юкка чыгарылырга тиеш.

« » 20 ел

№

Туганлык буенча (мактаулы, хәрби) күмү өчен урын бирү турсында КАРАР
(кирәклесен ассызыкларга)

1. зиратта туганлык (мактаулы, хәрби) күмү (кирәклесен ассызыклау) өчен урын бирергэ

(зиратның исеме, урнашу урыны (адресы))

секторның   номеры, берничэ   рәте номеры, күмү урыны номеры

—.

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

2. Күмү башкарлылган көннән алыш 10 эш көненнән дә соңга калмыйча күмү турсында танықлык бирергэ

(күмү турсында танықлык бирелгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Нигез: башкарма комитетка гариза
(муниципаль берәмлек исеме)

Теркәлү номеры   .

Башкарма комитет Житәкчесе
                 (муниципаль берәмлек исеме)

                 (имза)

Белешмә: үлгән кешене фактта жирләү гамәлгә ашырылмаган очракта, карар мөрәжәгать итүчегэ (мөрәжәгать итүче вәкиленә) бирелгән көннән бер ай узгач юкка чыгарылырга тиеш.

«___» 20_ел

№_____

Жирләүгә рөхсәт бирыңда КАРАР

1. Жирләүне рөхсәт итәргә _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта)

ялғыз (туганлық, мактаулы, хәрби) күмү урынында (кирәклесен ассызыкларга),
урнашкан

_____,
(каберлек урнашкан зиратның исеме, зиратның урнашкан урыны (адресы)

сектор номеры _____, рәте _____ рәте номеры, жирләү
урыны номеры_____.

2. Жирләү башкарылган көннән алыш 10 эш көненнән дә соңга калмыйча күмү
турында таныклык берергә

_____.
(күмү турында таныклык бирелгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта)

Нигезе: гариза _____
(мөрәжәгать итүченен фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта)

теркәү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

Белешмә: вафат булганның фактта күмү булмаган очракта, мөрәжәгать итүчегә биргән көннән соң бер ай узгач
каар (мөрәжәгать итүче вәкиленә) юкка чыгарылырга тиеш.

«___» ____ 20_ел

№_____

Үлгөн кешене калдыкларын (көлне) казып алуға рөхсәт бирү турында
КАРАР

Үлгөн кешенең мәетен (көлен) алырга рөхсәт итәргэ_____

_____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме (сонгысы - булған очракта))
зиратта күмелгөн _____ (зиратның исеме, зираттың урнашкан урыны (адресы))
секторның _____ номеры, берничә _____ рәтте номеры, урыны _____
урыны номеры.

Нигезе: гариза _____
(мерәжәгать итүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (сонгысы - булған очракта))
теркәү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

«___» 20_ел

№_____

Жирләү урынын яңадан теркәү турында
КАРАР

1. Ялғыз (туганлық, мактаулы, хәрби) күмүне (кирәклесен ассызықларга) яңадан
теркәргә рөхсәт итәргә, _____,

(каберлек урнашкан зиратның исеме, зиратның урнашкан урыны (адресы))

секторның _____ номеры, берничә _____ рәтте номеры, күмү урыны номеры
_____

(күмү урынын яңадан теркәгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (сонгысы - булган очракта))

2. Жирләү турында таныклык бирергә _____

(күмү турында таныклык бирелгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (сонгысы - булган очракта))

Нигезе: гариза _____
(мережәгать итүченен фамилиясе, исеме, атасының исеме (сонгысы - булган очракта))

теркәү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

«_____» _____ 20 ел

No _____

Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында

КАРАР

1. Элек башкарылған ялғыз (тұганлық, мактаулы) күмүгे (кирәклесен ассызықларға) танықлық рәсмиләштерергә, урнашкан

(каберлек урнашкан зираттың исеме, зираттың урнашкан урыны (адресы))

сектор номеры _____, кайбер _____ жирлэү
урыны номеры.

2. Жирләү түрүндө таныклык бирергә

(күмү түрінде танылғыл бирелгән заттың фамилиясе, исеме, атасының исеме (сонғысы - булған очракта)

Нигезе: гариза

Членство в АИКР подтверждается, исходя, изданной ими (одним из членов АИКР)

Башкарма комитет Житәкчесе _____ (муниципаль берәмлек исеме)

(имза)

«___» ____ 20_ел

№_____

Ялгыз күмү өчен урын бирудән баш тарту турында
КАРАР

_____ (муниципаль берәмлек территориясендә жиirlәү турындағы Нигезләмәнең hәм жиirlәү эши пункты курсәтелә, ул ялгыз күмү урыны бирудән баш тарту нигезләрен ача) Башкарма комитет _____ (муниципаль берәмлекнең исеме) күмү гаризасын карады _____ (теркәү номеры hәм гариза датасы курсәтелә) hәм тубәндәге (нигез) буенча ялгыз күмү урыны бирудән баш тарту турында карар кабул итте:

- гаризаны карау өчен кирәkle документларны тапшырмау
- Тәкъдим ителгән документларда тұлы булмаган, бозылған яисә дөрес булмаган мәгълүмат болу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра.
- Өлеge зират күмү өчен ябық

Хезмәтне күрсәтүдән баш тарту турында карар кабул итү сәбәпләрен аңлату: _____
_____
_____

Өстәмә мәгълүмат бирәбез _____
_____
_____

(муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту сәбәпләрен бетерү өчен кирәkle мәгълүмат курсәтелә, шулай ук башка
өстәмә мәгълүмат булған оркакта)

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)
_____ (имза)

«___» 20_ел

№_____

Туганлык (мактаулы, хәрби) күмү өчен урын бирудән баш тарту (кирәклесен ассызыкларга) турында КАРАР

_____ (муниципаль берәмлек территориясендә жырлай һәм күмү эшие турындағы Нигезләмәнең пунктты курсәтелә, ул туганлык, мактаулы, хәрби күмү өчен урын бирудән баш тарту нигезләрен ача) башкарма комитет _____ (муниципаль берәмлекнең исеме) күмү гаризасын карады (гаризаның теркәү номеры һәм датасы курсәтелә) һәм туганлык (мактаулы, хәрби) күмү өчен урын бирудән баш тарту турында карап кабул итте (кирәкле) түбәндәге нигезләрдә (аларга):

гаризаны карау өчен кирәkle документларны тапшырмау

Тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган
 мәгълүмат булу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра.

Элеге зират күмү өчен ябык

Хезмәтне күрсәтүдән баш тарту турында карап кабул итү сәбәпләрен аңлату: _____
_____
_____

Өстәмә мәгълүмат бирәбез _____
_____
_____

(муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту сәбәпләрен бетеру өчен кирәkle мәгълүмат курсәтелә, шулай ук башка
өстәмә мәгълүмат булган очракта)

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

(имза)

«___» 20_ел

№_____

Жирләүгә рөхсәт бирудән баш тарту турында КАРАР

_____ (муниципаль берәмлек территориясенә жиерләү турындағы Нигезләмәнең һәм жиерләү эшие пункты курсәтелә, ул күмүгә рөхсәт бирудән баш тарту нигезләрен ача) башкарма комитет
_____ (муниципаль берәмлекнең исеме) күмү гаризасын карады
_____ (теркәү номеры һәм гариза датасы курсәтелә) һәм, тубәндәге нигез буенча
(аларга) жиерләргә рөхсәт бирудән баш тарту турында карар кабул итте:

- таләп ителгән күмү урынында әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән ялгыз күмү күләменнән чыгып, табут белән күмү өчен буш урын булмау;
- Әлеге зират күмү өчен ябык;
- гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;
- тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылған яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра;
- кабергә көл күмүдән тыш (табутка кабер күмгәндә) минерализация чоры тәмамланмый;
- аны күмүгә рөхсәт бирү турында гариза бирелгән очракта (үлгән кеше исеменә рәсмиләштерелгән күмү урынын теркәү турында белешмә булмаган очракта).

Хезмәтне курсәтүдән баш тарту турында карар кабул итү сәбәпләрен аңлату: _____
_____

Өстәмә мәгълүмат бирәбез _____
_____

(хезмәт курсәтүдән баш тарту сәбәпләрен бетерү өчен кирәkle мәгълүмат, шулай ук булган очракта башка өстәмә мәгълүмат курсәтелә)

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

«___» 20_ел

№_____

Үлгән кешенең мәетен казып алырга рөхсәт бирүдән баш тарту турында
КАРАР

_____ (муниципаль берәмлек территориясенә жиһрәү турындағы Нигезләмәнең һәм жиһрәү эшие пункты курсателә, ул үлгән кешенең калдықларын (прахны) аерып алуға рөхсәт бирүдән баш тарту нигезләрен ача торған _____ (муниципаль берәмлекнең исеме) күмү турындағы гаризаны карады _____ (гаризаның теркәү номеры һәм датасы курсателә) һәм түбәндәге нигез буенча вафат булған калдықларны (прахны) аерып алуға рөхсәт бирүдән баш тарту турында карап кабул итте:

гаризаны карау өчен кирәkle документларны тапшырмау

Тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылған яисә дөрес булмаган мәгълүмат болу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра.

жиһрәүләрне теркәү кенәгәсендә үлгән кеше исеменә күмү урынын теркәү турында белешмәләр булмау (кумү турында таныклык булмаганда)

Хезмәтне курсатудән баш тарту турында карап кабул итү сәбәпләрен анлату: _____
_____

Өстәмә мәгълүмат бирәбез _____
_____

(хезмет курсатудән баш тарту сәбәпләрен бетерү өчен кирәkle мәгълүмат, шулай ук булған очракта башка өстәмә мәгълүмат курсатела)

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

«___» 20_ел

№_____

Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту турында
КАРАР

_____ (муниципаль берәмlek территориясендә жирләү турындагы Нигезләмәнең һәм жирләү эши пункты күрсәтелә, ул күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту нигезләрен ача) башкарма комитет _____ (муниципаль берәмlek исеме) күмү гаризасын карады _____ (теркәү номеры һәм гариза датасы күрсәтелә) һәм күмү урынын түбәндәге нигез (аларга) буенча яңадан теркәүдән баш тарту турында карар кабул итте:

- гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөхчәләрен тапшырmaу;
- тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра;
- күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат гариза биргән очракта (күмү турында таныклык булмаганда) күмү урынын теркәү кенәгесендә вафат булган кешенең исеменә теркәү турында белешмәләрнең булмавы.

Хезмәтне күрсәтүдән баш тарту турында карар кабул итү сәбәпләрен анлату: _____

Остәмә мәгълүмат бирәбез _____

(хезмәт күрсәтүлән баш тарту сәбәпләрен бетерү өчен кирәkle мәгълүмат, шулай ук булған очракта башка остәмә мәгълүмат күрсәтелә)

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмlek исеме)

_____
(имза)

«___» ____ 20_ел

№_____

Жирлэү турында таныклыкны рэсмилэштерүдэн баш тарту турында

_____ (муниципаль берэмлек территориясендэжирлэү туриндагы Нигезлэмэнэж һэм жирлэү эшие пункты курсэтелэ, ул куму туринда таныклыкны рэсмилэштерүдэн баш тарту нигезлэрэн ача) башкарма комитет _____ (муниципаль берэмлекнэж исеме) куму гаризасын карады _____ (теркэү номеры һэм гариза датасы курсэтелэ) һэм түбэндэгээ (аларга) нигез буенча куму туринда таныклыкны рэсмилэштерүдэн баш тарту туринда карап кабул итте:

- гаризаны карау өчен кирэkle документларныц төп нөхчэлэрэн тапшырмая;
- тэкъдим ителгэн документларда тулы булмаган, бозылган яисэ дөрес булмаган мэгълумат булу, ул аларныц дөресслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра;
- ихтияж булган жирлэү урынына элек башка затка куму туринда таныклык бирү;
- кумулэрне теркэү кенэгэсендэ башкарыйлан куму туринда мэгълуматлар булмау.

Хезмэтне курсетүдэн баш тарту туринда карап кабул иту сэбэплэрэн аңлату: _____

Өстэмэ мэгълумат бирэбез _____

(хезмэт курсетүдэн баш тарту сэбэплэрэн бетерү өчен кирэkle мэгълумат, шулай ук булган очракта башка өстэмэ мэгълумат курсэтелэ)

Башкарма комитет Житэхчесе
_____ (муниципаль берэмлек исеме)

_____ (имза)

Титуль бите

Жирле үзидарәнен вәкаләтле органы исеме

жирләү һәм күмү эше өлкәсендә

ЖИРЛӘҮЛӘРНЕ ТЕРКӨҮ КЕНӘГӘСЕ № ____

(торак пункт исеме)

(зираатның исеме)

Башланган «__» ____ 20__ ел.
Тәмамланган «__» ____ 20__ ел

Жирләүләрне теркәү кенәгәсенен титул кәгазе формасы:

Формат A4 (210 x 297 мм)

(китап бите)

№ т/б	Жирләүн е теркәү номеры	Үлгән кеше түрүнда мәғълуматлар				Үлем түрүнда таныклық номеры, ЗАГС органы тарафынан бирелү датасы	Таныклық биргән ЗАГС органы исеме	Зират адресы	Участок номеры, сектор, күмү урныны номеры	ФИО (соңғысы - булган очракта)	Жирләү туринде таныклық номери нәм датасы
		ФИО (соңғысы - булган очракта)	туган көне	Үлем датасы	Күмү датасы						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Жирләүләрне теркәү китабы битенең рәвеше

Формат А3 (420 x 297 мм)

МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК-

(муниципаль берәмлек исеме)

ЖИРЛӘҮ ТУРЫНДА ТАНЫКЛЫК

(күмү башкарылган торак пункт исеме)

Искәрмә: таныклык битендә күму рәвеше турында белешимләр курсателә:
«Ялгыз жырләү турында таныклык», «туганлык буенча жырләү турында таныклык», «Мактаулы
жырләү турында таныклык» яки «Хәрби жырләү турында таныклык»

Жирләү урыны өчен жаваплы затка _____

(мөрәҗәгать итученен фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Улгән кешене жирләүне теркәү
турында _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

теркәү номеры _____
Туу датасы _____ Улем датасы _____
Күмү датасы _____ зират
(зиратның исеме)

Жирләү урыны номеры _____

Жир кишәрлегенең күләме
_____

Жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә жирле үзидарәнен вәкаләтле органы житәкчесе
(фамилиясе һәм инициаллары)
М.У. (имза)

Таныклыкны бири датасы « ____ » 20 ____ ел.

Искәрмә: туганлык (мактаулы, хәрби) күму турында таныклык бирелгән очракта, анда шулай ук
улгән кеше янында күмелгән яисә вафат булучы каберенә кабат жырләнгән затлар турында
мәгълуматлар курсателә.

Улгән кешенең туганлык буенча (мактаулы, хәрби) жирләүнең буш урынында
жирләү теркәлде

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Туу датасы _____ Улем датасы _____

Күмү датасы _____ Теркәү номеры _____
Жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы житәкчесе
_____ (фамилиясе һәм инициаллары)
М.У. (имза)

Таныклыкны бирыу датасы « ____ » 20 ____ ел.

Үлгән кешенең каберенә кабат күмү теркәлде

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Туу датасы _____ Үлем датасы _____

Күмү датасы _____ Теркәү номеры _____

Жирләү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы житәкчесе
_____ (фамилиясе һәм инициаллары)
М.У. (имза)

Таныклыкны бирыу датасы « ____ » 20 ____ г.

Мәетнең көле салынган урнаны күмү теркәлде _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Туу датасы _____ Үлем датасы _____

Күмү датасы _____ Теркәү номеры _____

Жирләү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы житәкчесе
_____ (фамилиясе һәм инициаллары)
М.У. (имза)

Таныклыкны бирыу датасы « ____ » 20 ____ г.

Күмү турында таныклык кенәгәсе форматы тышсыз 160 X 110 мм.

Күшымта № 2

Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Чыты авыл
җирлеге башкарма комитеты каары
белән расланган Нигезләмәгә
27 декабрь, 2024 ел № 15

Татарстан Республикасы Питрәч районның Чыты авыл җирлеге территориясендә¹
урнашкан зиратлар исемлеге

№ п/п	Жәмәгать зираты исеме	Ижтимагый зиратның урнашу урыны (адресы)	Жәмәгать зираты эше режимы
1	Чыты	Татарстан Республикасы, Питрәч районы, Чыты авылы	Көн саен сәгать 6.00 дан 15.00 кадәр

Күшымта № 2
Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Чыты авыл
җирлеге башкарма комитеты каары
белән расланган Нигезләмәгә
27 декабрь, 2024 ел № 15

Мәет жирләү буенча хезмәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә
күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына, ир яисә хатын, якын туганнарга, башка
туганнарга, үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган законлы вәкилгә яисә
башка затка таләпләр

№ п/п	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәт исеме	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр
1	Жирләү өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү	ЗАГС органнарында үлем таныклыгын рәсмиләштерү
2	Каберне һәм күмү өчен кирәkle башка әйберләрне бирү һәм китерү	1. Транспорт чарасы белән бирү һәм илтеп житкерү (төяү-бушату эшләрен һәм турыдан – туры үлгән кешенең (алга таба-үлгән кешенең) гәүдәсе (калдыклары) урнашкан урынга кадәр күчерүне дә кертеп): 1) фабрика шартларында сыйфатлы агачтан эшләнгән агач табут; 2) күмү өчен кирәkle башка әйберләрне: япма – 80 x 200 үлчәмле 1 данә; мендәр-40 x 40 см үлчәмле 1 данә; 3) жирләү ритуаль теркәү билгесен. 2. Табут тышлыгында, күмү өчен кирәkle башка әйберләрдә күренеп торган кимчелекләр (тишекләр, ярыклар) булмаска тиеш.
3	Үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) зиратка (крематорийга)ташу	1. Үлгән кеше белән табутны алыш чыгу һәм аны максус транспорт чарасы тукталышына кадәр күчерү катаfalка-арбаларда, катаfalка-носилкаларда, катаfalка-чаналарда (елның вакытына карап) башкарыла. 2. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына ташу максус транспорт чарасы белән

		<p>башкарыла.</p> <p>Азық-төлек чималын һәм азық-төлек продуктларын ташу өчен қулланыла торган автотранспорттан тыш, үлгән кеше белән табут өчен транспортның башка төрен қуллану рәхсәт ителә.</p> <p>Үлгән кеше белән табутны транспортировкалаганда машина йәртүче тизлек режимын үтәргә, кискен тормозлаулардан качарга тиеш.</p> <p>Транспортлау вакытында табутка зыян килмәскә тиеш.</p> <p>3. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына кадәр күчерү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда (елның вакытына карап) башкарыла.</p> <p>4. Үлгән кеше белән табутны күчереп йәрткәннән һәм күмгәннән соң транспорт мәжбүри рәвештә қулланырга рәхсәт ителгән дезинфекцияләү чарапары белән жыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш</p>
4	Күмү (кремация, аннан соң көл салынган урна бирү)	<p>1. Күмү вакытына гаризада күрсәтелгән урында үлгән кеше белән табутны күмү өчен кабер (көл салынган урна) булуы тәэммин ителергә тиеш.</p> <p>2. Каберне күмү өчен казу кулдан яки механик ысуул белән башкарыла.</p> <p>Табутны күмгәндә кабер озынлығы 2 метрдан да ким булмаска тиеш, кинлеге – 1 метр, тирәнлеге – 1,5 метр, жир өсте тигезлегеннән табут капкачына кадәр ара – 1 метр.</p> <p>Урнаны жиргә күмгәндә кабернең озынлығы 1 метр, кинлеге 1 метр, жир өсте тигезлегеннән көл савытына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.</p> <p>3. Үлгәннәрне траншея тибындағы кабергә күмү рәхсәт ителми.</p> <p>4. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан шәхесләре билгеләнмәгән үлгәннәрне яндыру рәхсәт ителми.</p> <p>5. Күмү (көл салынган урнаны күмү) буенча комплекслы хезмәтләр күрсәтү:</p> <p>1) табут капкачын ябу (табут белән күмгәндә генә);</p> <p>2) табутны (көл салынган урналарны) кабергә төшерү;</p> <p>3) кабер өстенә калкулық ясап кабер салу;</p> <p>4) каберенә (үлгән кешенең фамилиясе, исеме,</p>

		<p>атасының исеме (соңғысы – булганда); аның туу һәм үлү даталары (мондай мәгълүмат булганда), күмүнен төркөлүү номеры) язылган ритуаль төркөү билгесе кую.</p> <p>6. Кремация буенча хезмәтләр күрсәту (шәхесләре Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергендә гаризада күрсәтелергә тиеш. Көл салынган урна һәм кремация турында белешмәләр кремациядән соң 24 сәгать узгач бирелә. Урнаны туфрак белән күмү бары тик жиргә генә башкарыла.</p> <p>7. Жирләгәндә:</p> <p>1) күрше жирләү урыннарына кадәр ара кименде 0,5 метр;</p> <p>2) күрше каберлекләрнең (киртәләрнең, кабер ташларының, кабер плитәләренең) сакланышы</p>
--	--	--

Үлгән кешенең тормыш иптәше, якын туганнары, бүтән туганнары йә законлы вәкиле булмаганды яисә алар тарафыннан жирләү мөмкин булмаганда, шулай ук жирләүне башкару бурычын үз өстенә алган башка затлар һәм шәхесе билгеләнмәгән вафат булганнар булмаганды жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр

№ п/п	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәт исеме	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр
1	Жирләү өчен кирәклे документларны рәсмиләштерү	ЗАГС органнарында үлем турында таныклык рәсмиләштерү
2	Кәфенләү	Үлгән кешенең киеме маңсус кием һәм аяк киemenнән тора
3	Каберне һәм күму өчен кирәклө башка әйберләрне бирү һәм китеү	1. Транспорт чарасын (төяү-бушату эшләрен дә кертеп) бирү һәм илтеп житкерү (төяү-бушату эшләрен һәм үлгәннең гәүдәсө (калдыклары) булган урынга турыдан-туры күчү (алга таба - үлгән):

		<p>1) фабрика шартларында сыйфатлы агачтан ясалған ағақ табут;</p> <p>2) күмү өчен кирәкле башка предметлар: жәймә - 80 x 200 зурлығындагы 1 данә; мендәр - 40 x 40 см зурлыктагы 1 данә аяқ килеме;</p> <p>3) ритуаль теркәү билгесен жирләү.</p> <p>2. Үлгәннәрне мәеткә күмү өчен кирәкле табутны, башка предметларны киендерүү күзгә куренерлек кимчелекләр булырга тиеш түгел (тишек, ярық)</p>
4	Үлгән кешенең гәүдәсөн (калдықларын) зиратка (крематорийга)ташу	<p>1. Үлгән кеше белән табутны алыш чыгу һәм аны маҳсус транспорт чарасы тукталышына кадәр күчерүү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда башкарыла. (ел фасылына карап).</p> <p>2. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына ташу маҳсус транспорт чарасы белән башкарыла. Азық-төлек чималын һәм азық-төлек продуктларын ташу өчен кулланыла торган автотранспорттан тыш, үлгән кеше белән табут өчен транспортның башка төрен куллану рөхсәт ителә. Үлгән кеше белән табутны транспортировкалаганда машина йөртүче тизлек режимын үтәргә, кискен тормозлаулардан качарга тиеш. Транспортлау вакытында табутка зиян килмәскә тиеш.</p> <p>3. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына кадәр күчерүү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда (елның вакытына карап) башкарыла.</p> <p>4. Үлгән кеше белән табутны күчереп йөрткәннән һәм күмгәннән соң транспорт мәжбүри рәвештә кулланырга рөхсәт ителгән дезинфекцияләү чаралары белән жыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш</p>
5	Күмү (кремация, аннан соң көл салынган урна бирү)	<p>1. Күмү вакытына гаризада курсателгән урында үлгән кеше белән табутны күмү өчен кабер (көл салынган урна) булуы тәэммин ителергә тиеш.</p> <p>2. Каберне күмү өчен казу кулдан яки механик ысул белән башкарыла. Табутны күмгәндә кабер озынлығы 2 метрдан да ким булмаска тиеш, кинделеге – 1 метр, тирәнлелеге – 1,5 метр, жир өсте тигезлегеннән табут капкачына кадәр</p>

ара – 1 метр.

Урнаны жиргэ күмгэндэ кабернең озынлыгы 1 метр, киңлеге 1 метр, жир өсте тигезлекен нән көл савытына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.

3. Үлгәннәрне траншея тибындагы кабергә күмү рөхсәт ителми.

4. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан шәхесләре билгеләнмәгән үлгәннәрне яндыру рөхсәт ителми.

5. Күмү (көл салынган урнаны күмү) буенча комплекслы хезмәтләр күрсәту:

1) табут капкачын ябу (табут белән күмгэндә генә);
2) табутны (көл салынган урналарны) кабергә төшерү;

3) кабер өстенә калкулык ясап кабер салу;

4) каберенә (үлгән кешенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булганда); аның туу һәм үлү даталары (мондый мәгълүмат булганда), күмүнең теркәлү номеры) язылган ритуаль теркәү билгесе кую.

6. Кремация буенча хезмәтләр күрсәту (шәхесләре Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә гаризада күрсәтelerгә тиеш. Көл салынган урна һәм кремация турында белешмәләр кремациядән соң 24 сөгать узгач бирелә. Урнаны туфрак белән күму бары тик жиргэ генә башкарыла.

7. Жирләгәндә:

1) күрше жирләү урыннарына кадәр ара кимендә 0,5 метр;

2) күрше каберлекләрнең (киртәләрнең, кабер ташларының, кабер плитәләренең) сакланышы